

Suvestinė redakcija nuo 2017-02-10 iki 2018-06-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [99-4465](#), i. k. 103301MISAK00000468

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS
Į S A K Y M A S**

**DĖL SIEROS DIOKSIDO, AZOTO OKSIDŲ, LAKIŲJŲ ORGANINIŲ JUNGINIŲ IR
AMONIAKO NACIONALINIŲ LIMITŲ PATVIRTINIMO**

2003 m. rugsėjo 25 d. Nr. 468
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 5 dalies 8 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 10 straipsnio 1 dalimi ir įgyvendindamas 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/81/EB dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (OL 2001 L 309, p. 22) ir 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL 2016 L 344, p. 1), 1979 metų Konvenciją „Dėl tolimų atmosferos teršalų pernašų“ ir jos protokolus.

Preambulės pakeitimai:

Nr. [D1-127](#), 2017-02-08, paskelbta TAR 2017-02-08, i. k. 2017-02261

1. T v i r t i n u sieros dioksido, azoto oksidų, lakiųjų organinių junginių ir amoniako nacionalinius limitus (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. 2010 m. ir kiekvienais vėlesniais metais į atmosferą išmetami sieros dioksido, azoto oksidų, lakiųjų organinių junginių ir amoniako kiekiai neturi viršyti 1 p. patvirtintų nacionalinių limitų;

2.2. nuo 2005 m. į atmosferą išmetami teršalų, kuriems nustatyti nacionaliniai limitai, kiekiai reguliuojami vadovaujantis nacionaline į atmosferą išmetamų teršalų kiekio valdymo (ribojimo) programa;

2.3. iki 2006 m. spalio 1 d. nacionalinė į atmosferą išmetamų teršalų kiekio valdymo (ribojimo) programa gali būti patikrinta ir atnaujinta.

3. Pavedu:

3.1. Aplinkos apsaugos agentūrai:

3.1.1. vykdyti šio įsakymo 1 punktu patvirtintų Sieros dioksido, azoto oksidų, lakiųjų organinių junginių ir amoniako nacionalinių limitų (toliau – Nacionaliniai limitai) IV skyriuje nurodytą nacionalinę išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitą, nacionalinę išmetamų teršalų erdvinio pasiskirstymo apskaitą, didelių sutelktųjų taršos šaltinių apskaitą, rengti nacionalines išmetamų į aplinkos orą teršalų prognozes, informacines apskaitos ataskaitas, jas teikti Europos Komisijai ir Europos aplinkos agentūrai jų nustatyta forma ir laikantis Nacionalinių limitų I priede nustatytų ataskaitų teikimo datų;

3.1.2. rengti 1979 metų Konvencija „Dėl tolimų atmosferos teršalų pernašų“ (toliau – TTOTP konvencija) ir jos protokolais reguliuojamų išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ataskaitas, prognozes ir jas teikti TTOTP konvencijos sekretariatui jo nustatyta tvarka ir terminais;

3.1.3. rengti Nacionalinių limitų 17.3 papunktyje nurodytą informaciją;

3.1.4. Nacionalinių limitų V skyriuje nurodytais terminais skelbti Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje V skyriuje nurodytą informaciją;

3.1.5. Europos Komisijai po reguliaraus nacionalinės išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos duomenų peržiūros priėmus sprendimą, kuriuo Lietuvos Respublikai nustatomos techninės apskaitos duomenų pataisos ar kiti reikalavimai dėl apskaitos, prognozių ar ataskaitų tikslinimo, įvertinti tokiame sprendime įgyvendinti reikalingų Nacionalinės į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekio apskaitos gerinimo 2015–2020 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. D1-262 „Dėl Nacionalinės į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekio apskaitos gerinimo 2015–2017 m. plano patvirtinimo“, priemonių pakankamumą ir, jei manoma tikslinga, pateikti pasiūlymus dėl šio plano papildymo sprendimui įgyvendinti reikalingomis naujomis priemonėmis.

3.2. Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamentui teikti TTOTP konvencijos sekretoriatui jo nustatyta tvarka ir terminais ataskaitas, susijusias su šios konvencijos ir jos protokolų nuostatų įgyvendinimu nacionalinėje teisėje;

3.3. Aplinkos apsaugos agentūrai ir Aplinkos ministerijos struktūriniams padaliniais pagal kompetenciją teikti Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamentui informaciją, reikalingą šio įsakymo 3.2. papunktyje nurodytoms ataskaitoms rengti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-827](#), 2009-12-29, *Žin.*, 2009, Nr. 159-7265 (2009-12-31), i. k. 109301MISAK00D1-827

Nr. [D1-127](#), 2017-02-08, paskelbta TAR 2017-02-08, i. k. 2017-02261

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

SIEROS DIOKSIDO, AZOTO OKSIDŲ, LAKIŲJŲ ORGANINIŲ JUNGINIŲ IR AMONIAKO NACIONALINIAI LIMITAI

I. NACIONALINIAI LIMITAI IR JŲ TAIKymo TIKSLAS

1. Į atmosferą išmetamų sieros dioksido (SO₂), azoto oksidų (NO_x), lakiųjų organinių junginių (LOJ) ir amoniako (NH₃) (toliau – Reguluojami teršalai) nacionaliniai limitai (toliau – Nacionaliniai limitai), kurie neturi būti viršijami 2010 m. ir kiekvienais vėlesniais metais, pateikti lentelėje:

SO ₂ , tūkst. tonų	NO _x , tūkst. tonų	LOJ, tūkst. tonų	NH ₃ , tūkst. tonų
145	110	92	84

2. Reguluojamų teršalų Nacionaliniai limitai nustatyti, siekiant:

a) apriboti į atmosferą išmetamų rūgštėjimą ir eutrofikaciją sukeliančių teršalų ir ozono pirmtakų (prekursorių) medžiagų kiekius, kad būtų apsaugota aplinka ir žmonių sveikata nuo pavojų, kuriuos sukelia nepageidaujamas rūgštėjimo, dirvožemio eutrofikacijos ir pažemio ozono poveikis;

b) iki 2010 m. visoje Europos Sąjungoje pasiekti II dalyje nurodytus tarpinius aplinkosaugos tikslus.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [D1-616](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4667 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-616

3. Nacionaliniai limitai nustatyti ir taikomi visoje ir jos išskirtinėje ekonominėje zonoje iš visų taršos šaltinių išmetamiems Reguluojamiems teršalams, kurie susidaro dėl žmonių veiklos, išskyrus atvejus, kai šie teršalai į atmosferą išmetami iš:

a) tarptautinio jūrų laivyno transporto;

b) orlaivių, išskyrus jų pakilimo ir nusileidimo ciklus, apibrėžtus 4.8 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-616](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4667 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-616

4. Šiame teisės akte vartojamos sąvokos ir apibrėžimai:

4.1. **AOT 40** – tai didesnių nei 80 µg/m³ (= 40 ppb (dalių vienam milijardui)) ir 80 µg/m³ pažemio ozono 1 valandos koncentracijų, matuotų kasmet nuo gegužės iki liepos mėn. kasdien šviesiu paros metu (nuo 8:00 iki 20:00 val. Vidurio Europos laiku), skirtumų suma;

4.2. **AOT 60** – tai didesnių nei 120 µg/m³ (= 60 ppb) ir 120 µg/m³ pažemio ozono 1 valandos koncentracijų, matuotų metus, skirtumų suma;

4.3. **azoto oksidai (NO_x)** – tai azoto oksidas ir azoto dioksidas, išreikšti azoto dioksidu;

4.4. **kritinė apkrova** – tai vieno arba kelių teršalų poveikio kiekybinė išraiška, žemiau kurios, kaip rodo dabartiniai mokslo duomenys, jautrūs aplinkos elementai nepatiria jokio didesnio neigiamo poveikio;

4.5. **kritinis lygis** – tai atmosferoje esančių teršalų koncentracija, kurią viršijus, kaip rodo dabartiniai mokslo duomenys, receptoriai, tokie kaip žmonės, augalai, ekosistemos ar medžiagos, gali patirti tiesioginį neigiamą poveikį;

4.6. **lakiniai organiniai junginiai (LOJ)** – tai visi organiniai junginiai, susidarantys dėl žmogaus veiklos, išskyrus metaną, kurie saulės šviesoje reaguodami su azoto oksidais gali sudaryti fotocheminius oksidantus;

4.7. **nacionalinis limitas** – tai didžiausias teršalo kiekis, išreikštas kilotonomis (tūkst. tonų), kuris gali būti išmestas visoje šalies teritorijoje kalendoriniais metais;

4.8. **pakilimo ir nusileidimo ciklas** – tai ciklas, kurį sudaro orlaivio kiekvieno darbo režimo laikas: nusileidimas – 4,0 minutės, riedėjimas žeme/riedėjimas tuščiaja eiga – 26,0 minutės, pakilimas – 0,7 minutės, aukštėjimas – 2,2 minutės;

4.9. **pažemio ozonas** – tai pačioje žemiausioje troposferos dalyje esantis ozonas;

4.10. **teršalų išmetimas** – tai medžiagos išleidimas į atmosferą iš taškinio arba išsklaidyto taršos šaltinio;

4.11. **tinklo gardelė** – 150 km x 150 km kvadratas, naudojamas kritinėms apkrovoms Europos mastu žymėti žemėlapyje bei išmetamų į atmosferą teršalų kiekių bei nuosėdų monitoringui, vykdomam pagal Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokolą dėl bendradarbiavimo programos tolimų oro teršalų pernašų Europoje monitoringo ir vertinimo srityje (*angl.* EMEP) ilgalaikio finansavimo, priimtą 1984 m. rugsėjo 28 d. Ženevoje.

II. TARPINIAI APLINKOSAUGOS TIKSLAI

5. Tarpinių aplinkosaugos tikslų įgyvendinimu siekiama pagal galimybes užtikrinti, kad, atsižvelgiant į mokslo pasiekimus ir palaipsniui mažinant į atmosferą išmetamą Reguluojamų teršalų kiekį, per ilgą laiką, kaip gairę (atskaitos tašką) imant 2020 m., susidarančios atmosferos nuosėdos ar koncentracijos neviršytų kritinių lygių bei kritinių apkrovų, taip pat veiksmingai apsaugoti žmones nuo pripažintų pavojaus, kuriuos sukelia oro tarša, rūšių.

6. Tarpiniai aplinkosaugos tikslai, susiję su rūgštėjimu, pažemio ozono poveikiu sveikatai bei augmenijai:

6.1. teritorijos, kur yra viršijamos reguliuojamų teršalų kritinės apkrovos, palyginus su 1990 m., sumažinamos ne mažiau kaip 50 % (kiekvienoje tinklo gardelėje);

6.2. pažemio ozono apkrova, kuri viršija žmonių sveikatai nustatytą kritinį lygį (AOT 60 = 0), visose tinklo gardelėse, palyginti su 1990 m., sumažinama dviem trečdaliais. Be to, pažemio ozono apkrova bet kurioje tinklo gardelėje neturi viršyti absoliučios 2,9 ppm. h ribos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-616](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4667 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-616

6.3. pažemio ozono apkrova, kuri viršija pasėliams ir natūraliai augančiai augmenijai nustatytą kritinį lygį (AOT 40 = 3 ppm. h), palyginti su 1990 m., sumažinama vienu trečdaliu. Be to, pažemio ozono apkrova neturi viršyti absoliučios 10 ppm. h ribos, išreikštos kaip 3 ppm. h dydžio kritinio lygio viršijimas bet kurioje tinklo gardelėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-616](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4667 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-616

III. NACIONALINĖ REGULIUOJAMŲ TERŠALŲ KIEKIO VALDYMO (RIBOJIMO) PROGRAMA

7. Nacionalinės Reguluojamų teršalų kiekio valdymo (ribojimo) programos (toliau – Nacionalinė programa) tikslas yra užtikrinti, kad 2010 m. ir kiekvienais vėlesniais metais nebus viršijami 1 punkte nustatyti Nacionaliniai limitai.

8. Nacionalinėje programoje turi būti pateikiama informacija apie pasirinktą ir numatytą Reguluojamų teršalų valdymo politiką bei priemones, taip pat šios politikos ir priemonių poveikio 2010 m. vertinimai. Turi būti pateikiami ir numatyti svarbūs reguliuojamų teršalų kiekių geografinio pasiskirstymo pokyčiai.

9. Nacionalinė programa turi būti aiški, išsami ir lengvai prieinama visuomenei.

IV. NACIONALINĖS IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ TERŠALŲ APSKAITOS, ATASKAITOS, PROGNOZĖS IR INFORMACINĖS APSKAITOS ATASKAITOS

10. Vadovaujantis 1 priedo A lentelėje nustatytais išmetamų į aplinkos orą teršalų metinių apskaitos ataskaitų apimties ir teikimo reikalavimais, turi būti rengiama ir kasmet atnaujinama nacionalinė toje lentelėje nurodytų išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ataskaita.

11. Vadovaujantis 1 priedo B lentelėje nustatytais išmetamų į aplinkos orą teršalų metinių apskaitos ataskaitų apimties ir teikimo reikalavimais, gali būti rengiama ir kasmet atnaujinama nacionalinė toje lentelėje nurodytų išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ataskaita.

12. Vadovaujantis 1 priedo C lentelėje nustatytais išmetamų į aplinkos orą teršalų erdvinio pasiskirstymo apskaitos ataskaitų, didelių sutelktųjų taršos šaltinių apskaitos ataskaitų ir išmetamų į aplinkos orą teršalų prognozių apimties ir teikimo reikalavimais, turi būti rengiama ir kas 4 metus atnaujinama nacionalinė išmetamų į aplinkos orą teršalų erdvinio pasiskirstymo apskaitos ataskaita ir didelių sutelktųjų taršos šaltinių apskaitos ataskaita; kas 2 metus turi būti parengiamos toje lentelėje nurodytų išmetamų į aplinkos orą teršalų nacionalinės prognozės.

13. Vadovaujantis 1 priedo D lentelėje nustatytais metinių informacinių apskaitos ataskaitų apimties ir teikimo reikalavimais, turi būti rengiama informacinė apskaitos ataskaita, kuri teikiama kartu su pagal 10-12 punktus parengtomis nacionalinėmis išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitų ataskaitomis ir prognozėmis.

14. 10-12 punktuose nurodytos apskaitos (įskaitant patikslintas apskaitas) ir prognozės ir 13 punkte nurodyta informacinė apskaitos ataskaita turi būti rengiamos ir atnaujinamos vadovaujantis Nacionalinės išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ataskaitų, prognozių ir informacinių apskaitos ataskaitų rengimo ir atnaujinimo reikalavimais (2 priedas).

15. 10-13 punktuose nurodytų apskaitų ir prognozių ataskaitose pateikiami duomenys turi atitikti Konvencijos „Dėl tolimų atmosferos teršalų pernašų“ (toliau – TTOTP konvencija) sekretariatui teikiamose ataskaitose nurodytus duomenis.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [D1-127](#), 2017-02-08, paskelbta TAR 2017-02-08, i. k. 2017-02261

V. INFORMACIJOS VIEŠINIMAS

17. Visuomenei viešai prieinamoje interneto svetainėje turi būti skelbiama:

17.1. nacionalinė išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ataskaita (įskaitant patikslintą apskaitą), nacionalinės išmetamų į aplinkos orą teršalų prognozės, informacinė apskaitos ataskaita ar nuorodos į jas, jei jos paskelbtos atskirai;

17.2. TTOTP konvencija ir jos protokolais reguliuojamų išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ataskaita, prognozės ar nuorodos į jas, jei jos paskelbtos atskirai;

17.3. 17.1. ir 17.2 papunkčiuose nurodytų apskaitos ataskaitų, prognozių ir informacinių apskaitos ataskaitų informatyvios santraukos.

18. 17.3 papunktyje nurodytose santraukose turi būti informacija apie:

18.1. per ataskaitinius metus išmestą į aplinkos orą kiekvieno teršalo kiekį, išmesto kiekio pokytį per paskutiniuosius trejus metus (trumpuoju laikotarpiu) ir pokytį, palyginus su 2005 m. išmestu kiekiu (pokytį ilguoju laikotarpiu, kuris atspindi taršos mažinimo iki 2020 metų tikslų įgyvendinimo lygį);

18.2. pagrindinius sektorius ir posektorius (pvz., transportas, tarp jų kelių, geležinkelių transportas ir kt.; energetika, tarp jų šildymo įrenginiai namų ūkiuose (būstuose) ar pan.), iš kurių išmetamas į aplinkos orą didžiausias kiekvieno teršalo kiekis;

18.3. apskaitai naudotus pagrindinius įvesties duomenis transporto, energetikos, žemės ūkio ir kt. sektoriuose, kurie iš esmės lemia apskaičiuojamą iš to sektoriaus ar posektoriaus išmetamą į aplinkos orą teršalo(-ų) kiekį, šių įvesties duomenų pokytį trumpuoju laikotarpiu ir, jei įmanoma, pokytį ilguoju laikotarpiu;

18.4. prognozėms apskaičiuoti naudotus pagrindinius įvesties duomenis apie sektorius, nurodytus 18.3 papunktyje;

18.5. kita informacija ir duomenys, kuriuos išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ataskaitų ir prognozių rengėjai laiko svarbiais išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitai, prognozėms ir (ar) visuomenei.

19. 17 punkte nurodyta informacija skelbiama atsižvelgiant į Informacijos apie aplinką Lietuvos Respublikoje teikimo visuomenei tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 22 d. nutarimu Nr. 1175 „Dėl Informacijos apie aplinką Lietuvos Respublikoje teikimo visuomenei tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatas.

20. 17.1 ir 17.2 papunkčiuose nurodyta informacija turi būti paskelbta per 5 darbo dienas po jos pateikimo Europos Komisijai, Europos aplinkos agentūrai ir TTOTP konvencijos sekretariatui.

21. 17.3 papunktyje nurodyta informacija turi būti paskelbta per 20 darbo dienų po paskutinės informacijos pagal 17.1 ir 17.2 papunkčius pateikimo dienos.

Papildyta skyriumi:

Nr. [D1-127](#), 2017-02-08, paskelbta TAR 2017-02-08, i. k. 2017-02261

Sieros dioksido, azoto oksidų,
lakiųjų organinių junginių ir
amoniako nacionalinių limitų
1 priedas

IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ TERŠALŲ APSKAITA IR ATASKAITŲ TEIKIMAS

A lentelė. Išmetamų į aplinkos orą teršalų metinių apskaitos ataskaitų apimtis ir teikimo reikalavimai

Objektas	Apskaitomi teršalai	Ataskaitų teikimo dažnumas ir ataskaitinis laikotarpis	Ataskaitos teikimo data
Bendras Lietuvos Respublikos teritorijoje išmestų į aplinkos orą teršalų kiekis pagal NFR ⁽¹⁾ nustatyta taršos šaltinio kategoriją ⁽²⁾	—SO ₂ , NO _x , LOJ, NH ₃ , CO ⁽³⁾ —sunkieji metalai (Cd, Hg, Pb) ⁽⁴⁾ —POT ⁽⁵⁾ (bendras PAA ⁽⁶⁾ kiekis, benzo(a)pirenas, benzo(b)fluorantenas, benzo(k)fluorantenas, indeno(1,2,3-cd)pirenas, dioksinai ir furanai, PCB ⁽⁷⁾ , HCB ⁽⁸⁾)	Kasmet nuo 1990 m. iki metų, nustatomų iš ataskaitinių metų atėmus 2 (X-2)	vasario 15 d. ⁽¹¹⁾
Bendras Lietuvos Respublikos teritorijoje išmestų į aplinkos orą teršalų kiekis pagal NFR ⁽¹⁾ nustatyta taršos šaltinio kategoriją ⁽²⁾	—KD _{2,5} ⁽⁹⁾ , KD ₁₀ ⁽¹⁰⁾ ir, jei turima duomenų, juodoji anglis	Kasmet nuo 2000 m. iki metų, nustatomų iš ataskaitinių metų atėmus 2 (X-2)	vasario 15 d. ⁽¹¹⁾

⁽¹⁾ Į aplinkos orą išmetamų teršalų nomenklatūra (NFR), numatyta TTOTP konvencijoje.

⁽²⁾ Apie teršimo iš gamtinių šaltinių kiekį pranešama laikantis metodikų, nustatytų TTOTP konvencijoje ir Bendradarbiavimo programos tolimų oro teršalų pernašų Europoje monitoringo ir vertinimo srityje (EMEP) ir Europos aplinkos agentūros išmetamųjų oro teršalų apskaitos vadove (toliau – EMEP/EEA vadovas dėl išmetamųjų oro teršalų apskaitos). Šis kiekis neįtraukiamas į bendrą Lietuvos Respublikos teritorijoje išmestų į aplinkos orą teršalų kiekį ir apie jį pranešama atskirai.

⁽³⁾ CO (anglies monoksidas).

⁽⁴⁾ Cd (kadmis), Hg (gyvsidabris), Pb (švinas).

⁽⁵⁾ POT (patvarieji organiniai teršalai).

⁽⁶⁾ PAA (policikliniai aromatiniai angliavandeniliai).

⁽⁷⁾ PCB (polichlorinuoti bifenilai).

⁽⁸⁾ HCB (heksachlorobenzenas).

⁽⁹⁾ KD_{2,5} – smulkiosios kietosios dalelės, kurių aerodinaminis skersmuo yra 2,5 mikrometrų (µm) arba mažesnis.

⁽¹⁰⁾ KD₁₀ – dalelės, kurių aerodinaminis skersmuo yra 10 mikrometrų (µm) arba mažesnis.

⁽¹¹⁾ Ataskaitos gali būti patikslinamos ir pakartotinai pateikiamos ne vėliau kaip per keturias savaites; kartu su patikslintais duomenimis turi būti pateikiami išsamūs paaiškinimai apie atliktus pataisymus.

B lentelė. Išmetamų į aplinkos orą teršalų metinių apskaitos ataskaitų apimtis ir teikimo reikalavimai

Objektas	Apskaitomi teršalai	Ataskaitų teikimo dažnumas ir ataskaitinis laikotarpis	Ataskaitos teikimo data
Bendras Lietuvos Respublikos teritorijoje išmestų į aplinkos	—sunkieji metalai (As, Cr, Cu, Ni, Se ir Zn	Kasmet nuo 1990 m. (dėl BSDK – nuo 2000 m.) iki	vasario 15 d.

orą teršalų kiekis pagal NFR nustatytą taršos šaltinio kategoriją ⁽¹²⁾	ir jų junginiai) ⁽¹³⁾ — BSDK ⁽¹⁴⁾	metų, nustatomų iš ataskaitinių metų atėmus 2 (X-2)	
---	---	---	--

⁽¹²⁾ apie teršimo iš gamtinių šaltinių kiekį pranešama laikantis metodikų, nustatytų TTOTP konvencijoje ir EMEP/EEA vadove dėl išmetamųjų oro teršalų apskaitos. Šis kiekis neįtraukiamas į bendrą Lietuvos Respublikos teritorijoje išmestų į aplinkos orą teršalų kiekį ir apie jį pranešama atskirai.

⁽¹³⁾ As (arsenas), Cr (chromas), Cu (varis), Ni (nikelis), Se (selenas), Zn (cinkas).

⁽¹⁴⁾ BSDK (bendras suspenduotų dalelių kiekis).

C lentelė. Išmetamų į aplinkos orą teršalų erdvinio pasiskirstymo apskaitos ataskaitų, didelių sutelktųjų taršos šaltinių apskaitos ataskaitų ir išmetamų į aplinkos orą teršalų prognozių apimtis ir teikimo reikalavimai

Objektas	Apskaitomi teršalai	Ataskaitų teikimo dažnumas ir ataskaitinis laikotarpis	Ataskaitos teikimo data
Nacionaliniai išmetamų į aplinkos orą teršalų erdvinio pasiskirstymo duomenys pagal taršos šaltinio kategoriją (GNFR)	—SO ₂ , NO _x , LOJ, CO, NH ₃ , KD ₁₀ , KD _{2,5} —sunkieji metalai (Cd, Hg, Pb) —POT (bendras PAA kiekis, HCB, PCB, dioksinai ir furanai) —Juodoji anglis (jei turima duomenų)	Kas ketverius metus už metus, nustatomus iš ataskaitinių metų atėmus 2 (X-2). Nuo 2017 m.	gegužės 1 d. ⁽¹⁵⁾
Dideli sutelktieji taršos šaltiniai pagal taršos šaltinio kategoriją (GNFR)	—SO ₂ , NO _x , LOJ, CO, NH ₃ , KD ₁₀ , KD _{2,5} —sunkieji metalai (Cd, Hg, Pb) —POT (bendras PAA kiekis, HCB, PCB, dioksinai ir furanai) —Juodoji anglis (jei turima duomenų)	Kas ketverius metus už metus, nustatomus iš ataskaitinių metų atėmus 2 (X-2). Nuo 2017 m.	gegužės 1 d. ⁽¹⁵⁾
Numatomas išmetamųjų teršalų kiekis pagal sugrupuotą NFR ⁽¹⁶⁾	—SO ₂ , NO _x , NH ₃ , LOJ, KD _{2,5} ir, jei turima duomenų, juodoji anglis	Kas dvejus metus, įtraukiant prognozavimo metus – 2020 m., 2025 m., 2030 m. ir, jei turima duomenų, 2040 m. ir 2050 m. Nuo 2017 m.	kovo 15 d.

⁽¹⁵⁾ Ataskaitos gali būti patikslinamos ir pakartotinai pateikiamos ne vėliau kaip per keturias savaites; kartu su patikslintais duomenimis turi būti pateikiami išsamūs paaiškinimai apie atliktus pataisymus.

⁽¹⁶⁾ Į aplinkos orą išmetamų teršalų nomenklatūra (NFR), numatyta TTOTP konvencijoje.

D lentelė. Metinių informacinių apskaitos ataskaitų apimtis ir teikimo reikalavimai

Objektas	Apskaitomi teršalai	Ataskaitų teikimo dažnumas ir ataskaitinis laikotarpis	Ataskaitos teikimo data
Informacinė apskaitos ataskaita	—SO ₂ , NO _x , LOJ, NH ₃ , CO, KD _{2,5} , KD ₁₀ —sunkieji metalai (Cd, Hg, Pb) ir juodoji anglis	Visais metais (kaip nurodyta A, B ir C lentelėse)	kovo 15 d.

	—POT (bendras PAA kiekis, benzo(a)pirenas, benzo(b)fluorantenas, benzo(k)fluorantenas, indeno(1,2,3-cd)pirenas, dioksinai ir furanai, PCB, HCB) —Jei turima duomenų, sunkieji metalai (As, Cr, Cu, Ni, Se ir Zn ir jų junginiai) ir BSDK		
--	---	--	--

Papildyta priedu:

Nr. [D1-127](#), 2017-02-08, paskelbta TAR 2017-02-08, i. k. 2017-02261

Sieros dioksido, azoto oksidų,
lakiųjų organinių junginių ir
amoniako nacionalinių limitų
2 priedas

NACIONALINĖS IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ TERŠALŲ APSKAITOS ATASKAITŲ, PROGNOZIŲ IR INFORMACINIŲ APSKAITOS ATASKAITŲ RENGIMO IR ATNAUJINIMO REIKALAVIMAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sieros dioksido, azoto oksidų, lakiųjų organinių junginių ir amoniako nacionalinių limitų 1 priede (toliau – 1 priedas) nurodyta išmetamų į aplinkos orą teršalų nacionalinė apskaita (įskaitant patikslintą), nacionalinės išmetamų į aplinkos orą teršalų prognozės, nacionalinė išmetamų į aplinkos orą teršalų erdvinio pasiskirstymo apskaita, didelių sutelktųjų taršos šaltinių apskaita ir informacinė apskaitos ataskaita rengiamos naudojant metodus, nurodytus Bendradarbiavimo programos tolimų oro teršalų pernašų Europoje monitoringo ir vertinimo srityje (EMEP) ataskaitų teikimo gairėse (toliau – EMEP ataskaitų teikimo gairės), kurioms yra pritarusios TTOTP konvencijos šalys, ir metodus, nurodytus EMEP ir Europos aplinkos agentūros išmetamųjų oro teršalų apskaitos vadove (toliau – EMEP/EEA vadovas dėl išmetamųjų oro teršalų apskaitos), nurodytame EMEP ataskaitų teikimo gairėse. Pagal tas pačias EMEP ataskaitų teikimo gaires rengiama ir papildoma informacija, įskaitant ir veiklos duomenis, reikalingus nacionalinėms išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitoms ir prognozėms įvertinti.

2. Šiame priede nustatytos sąlygos, su 1 priede nurodyta išmetamų į aplinkos orą teršalų nomenklatūra, laikotarpiais, ataskaitų teikimo dažnumu ir datomis susiję reikalavimai taikomi nepriklausomai nuo EMEP ataskaitų teikimo gairėse nurodytų atitinkamų reikalavimų.

II SKYRIUS NACIONALINĖS IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ TERŠALŲ APSKAITOS IR ATASKAITŲ RENGIMO REIKALAVIMAI

3. Nacionalinė išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaita turi būti skaidri, nuosekli, palyginama, išsami ir tiksli.

4. Iš pagrindinių kategorijų šaltinių išmetamas į aplinkos orą teršalų kiekis apskaičiuojamas pagal EMEP/EEA vadove dėl išmetamųjų oro teršalų apskaitos nustatytą metodiką, siekiant naudoti 2 arba aukštesnio lygio (išsamesnę) metodiką (*anglų kalba vartojama santrumpa TIER2*). Galima naudoti kitas mokslškai pagrįstas ir palyginamas metodikas, jei taikant tas metodikas galima atlikti tikslesnius apskaičiavimus nei pagal EMEP/EEA vadove dėl išmetamųjų oro teršalų apskaitos numatytus metodus.

5. Transporto išmetamam į aplinkos orą teršalų kiekiui apskaičiuoti ir ataskaitoms parengti turi būti naudojami Eurostatui teikiamo nacionalinio energijos balanso duomenys.

6. Kelių transporto sektoriuje išmetamam į aplinkos orą teršalų kiekiui apskaičiuoti ir ataskaitoms parengti naudojamas parduoto kuro (degalų) kiekis. Jeigu iki šių reikalavimų patvirtinimo Lietuvos Respublikoje buvo naudojamas sunaudoto kuro (degalų) kiekis, siekiant užtikrinti tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės suderinamumą, galima ir toliau išmestą į aplinkos orą teršalų kiekį skaičiuoti naudojant nacionaliniu mastu sunaudoto kuro (degalų) kiekį arba nuvažiuotų kilometrų skaičių.

7. Teikiant ataskaitas apie metinį išmetamų į aplinkos orą teršalų kiekį, šis kiekis išreiškiamas vienetu, kuris nurodytas taikytinu TTOTP konvencijos į aplinkos orą išmetamų teršalų nomenklatūroje (NFR) pateiktoje ataskaitų teikimo formoje.

III SKYRIUS

NACIONALINĖS IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ TERŠALŲ PROGNOZĖS RENGIMO REIKALAVIMAI

8. Nacionalinės išmetamų į aplinkos orą teršalų prognozės turi būti skaidrios, nuoseklios, palyginamos, išsamios ir tikslios.

9. Nacionalinėse išmetamų į aplinkos orą teršalų prognozėse turi būti pateikiama bent ši informacija:

9.1. aiškiai aprašyta galiojanti ir planuojama priimti politika (strateginio planavimo sprendiniai) ir priemonės, į kurias atsižvelgta rengiant prognozes;

9.2. rengiant prognozes atliktos (jei buvo atlikta) jautrumo analizės rezultatai;

9.3. naudotų metodikų, modelių, pagrindinių prielaidų, pagrindinių įvesties ir išvesties parametrų aprašymas.

10. Vadovaujantis EMEP/EEA vadove dėl išmetamųjų oro teršalų apskaitos nustatytomis rekomendacijomis, išmetamų į aplinkos orą teršalų prognozės sudaromos ir sugrupuojamos pagal atitinkamus taršos šaltinių sektorius; kiekvieno teršalo prognozė grindžiama „esamomis priemonėmis“ (taikomomis priemonėmis) ir, jei taikoma prognozuojant, – „papildomomis priemonėmis“ (planuojamomis įgyvendinti priemonėmis).

11. Nacionalinėms išmetamų į aplinkos orą teršalų prognozėms apskaičiuoti naudojami duomenys turi atitikti metinei nacionalinei X-3 metų išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitai ir pagal 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 280/2004/EB (OL 2013 L 165, p. 13) teikiamų prognozių nustatymui naudojamus duomenis.

IV SKYRIUS

INFORMACINĖS APSKAITOS ATASKAITOS RENGIMO REIKALAVIMAI

12. Informacinė apskaitos ataskaita rengiama vadovaujantis EMEP ataskaitų teikimo gairėmis ir teikiama vadovaujantis tose gairėse pateiktu informacinės apskaitos ataskaitos pavyzdžiu.

13. Informacinėje apskaitos ataskaitoje turi būti pateikiama bent ši informacija:

13.1. konkrečių metodikų, prielaidų, teršalų išmetimo faktorių ir veiklos duomenų aprašymai, nuorodos, informacijos šaltiniai ir jų pasirinkimo priežastys;

13.2. pagrindinių nacionalinių išmetamų į aplinkos orą teršalų šaltinių kategorijų aprašymas;

13.3. informacija apie neapibrėžtumą, kokybės užtikrinimą ir tikrinimą;

13.4. institucinių susitarimų dėl nacionalinės išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos rengimo aprašymas;

13.5. informacija apie atliktus perskaičiavimus, planuojamus tobulinimus;

13.6. informacinės apskaitos ataskaitos santrauka.

Papildyta priedu:

Nr. [D1-127](#), 2017-02-08, paskelbta TAR 2017-02-08, i. k. 2017-02261

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-827](#), 2009-12-29, Žin., 2009, Nr. 159-7265 (2009-12-31), i. k. 109301MISAK00D1-827
Dėl aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymo Nr. 468 "Dėl sieros dioksido, azoto oksidų, lakiųjų organinių junginių ir amoniako nacionalinių limitų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-616](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4667 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-616
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymo Nr. 468 "Dėl Sieros dioksido, azoto oksidų, lakiųjų organinių junginių ir amoniako nacionalinių limitų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-127](#), 2017-02-08, paskelbta TAR 2017-02-08, i. k. 2017-02261
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymo Nr. 468 „Dėl Sieros dioksido, azoto oksidų, lakiųjų organinių junginių ir amoniako nacionalinių limitų patvirtinimo“ pakeitimo